Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Factsheet
Inzet zorgmedewerkers

juni 2021

Inleiding

Voldoende en goed opgeleide medewerkers zijn van groot belang voor een goede gezondheidszorg. Daarom wordt al jaren informatie verzameld over de arbeidsmarkt in zorg en welzijn, zodat betrokken partijen hun arbeidsmarktbeleid kunnen afstemmen op de huidige en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Deze informatie wordt o.a. ontsloten via de websites van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (azwinfo.nl, azwstatline.nl) en de regionale arbeidsmarktdashboards van RegioPlus.

Informatie over de belasting en inzetbaarheid van zorgverleners is extra urgent wanneer sprake is van toenemende druk op de zorg. Daarom zijn enkele indicatoren toegevoegd aan de reeds bestaande regionale arbeidsmarktdashboards. Deze indicatoren bieden aanvullende arbeidsmarktinformatie voor regionale partijen. Het gaat om zaken als verzuim, gewerkte overuren en zo actueel mogelijke informatie over het totaal aantal werknemers en FTE. Daarnaast wordt er elke maand een factsheet uitgebracht met een aantal kerngegevens uit dit arbeidsmarktdashboard.

Klik hier om naar de regionale arbeidsmarktdashboards te gaan:
https://inzetzorg.arbeidsmarktinbeeld.nl/inzetzorg-landelijk-dashboard

https://regioplus.nl/arbeidsmarktinformatie/

Data en databronnen in deze factsheet

- Verzuimpercentage en de meldingsfrequentie: de bron hiervoor is Vernet. Deze cijfers betreffen 4 branches (ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, GGZ en VVT).
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers, fte, ORT en aandelen oproepkrachten is PFZW (m.u.v. de cijfers over de UMC's). Deze cijfers betreffen 8 branches (ziekenhuizen, revalidatiecentra, gehandicaptenzorg, GGZ, VVT, huisartsenzorg & gezondheidscentra, jeugdzorg en sociaal werk). Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers en fte in de UMC's is ABP. Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De gegevens zijn weergegeven op landelijk niveau en/of op het niveau van de 25 veiligheidsregio's.

Verzuimpercentage

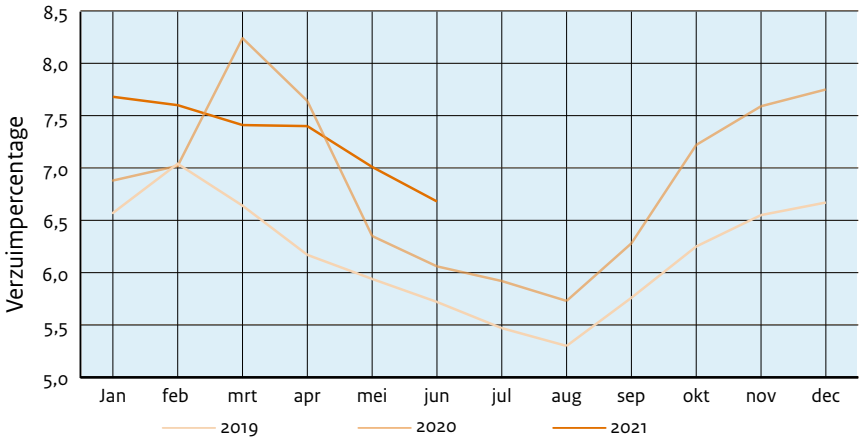

Branche	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
ZKH	4,79	5,04	5,61
GHZ	5,91	6,31	6,90
GGZ	5,79	5,34	6,20
VVT	6,51	7,16	7,75
Totaal	**5,72**	**6,06**	**6,68**

Het verzuimpercentage is het aandeel fte dat in een bepaalde periode wordt gemist als gevolg van ziekte van medewerkers. Dit verzuimpercentage kent een grote seizoensinvloed. De cijfers kunnen daarom het beste vergeleken worden met dezelfde periode in het voorafgaande jaar. In juni 2021 is het verzuimpercentage 6,68%.
In de VVT is het verzuimpercentage het hoogst (7,75%), in de ziekenhuizen het laagst (5,61%).

Meldingsfrequentie

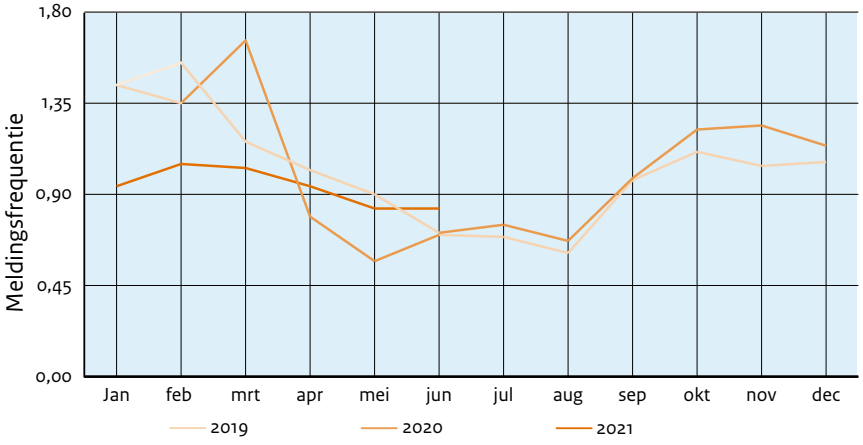

Branche	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
ZKH	0,77	0,77	0,98
GHZ	0,63	0,61	0,72
GGZ	0,77	0,69	0,90
VVT	0,69	0,70	0,75
Totaal	**0,71**	**0,70**	**0,83**

De meldingsfrequentie in een maand is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker, vermenigvuldigd met 12 (dit laatste wordt gedaan om een vergelijking met jaarcijfers mogelijk te maken). In juni 2021 is de meldingsfrequentie hoger dan in juni 2020.

Aantal fte en aantal werknemers

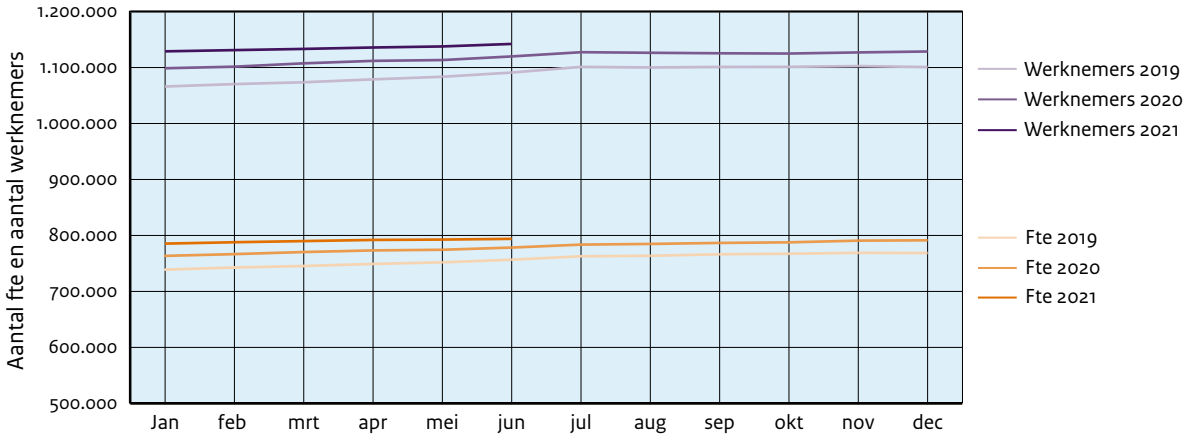

Branche	Aantal fte			Aantal werknemers		
	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
HZ&GC	19.953	20.804	21.469	32.245	33.420	34.459
RC	6.885	6.842	6.879	9.722	9.654	9.716
ZKH	148.059	150.464	152.386	195.767	199.722	201.334
UMC	60.653	62.011	62.533	73.460	74.522	74.315
GHZ	128.112	131.981	136.062	184.124	187.790	192.596
GGZ	65.221	66.834	68.853	82.014	83.456	85.523
VVT	259.195	269.071	273.954	435.733	451.808	463.438
JZ	24.269	24.732	25.676	30.030	30.503	31.603
SW	44.341	45.635	46.137	59.616	60.736	60.821
Zorg en welzijn	756.688	778.374	793.949	1.090.998	1.119.821	1.142.144

***NB** omdat mensen in meerdere branches werkzaam kunnen zijn, is het totaal aantal werknemers in Zorg en Welzijn iets lager dan de optelsom van de verschillende branches.*

Het aantal werknemers en het aantal fte in de zorg geeft aan of er sprake is van groei of krimp van de sector.
Eind juni 2021 is het aantal werknemers en het aantal fte in bijna alle branches gestegen t.o.v. de aantallen in juni 2020.
Uitzondering hierop is de branche UMC waar het aantal fte iets is gedaald t.o.v. juni 2020.

Gemiddelde ORT

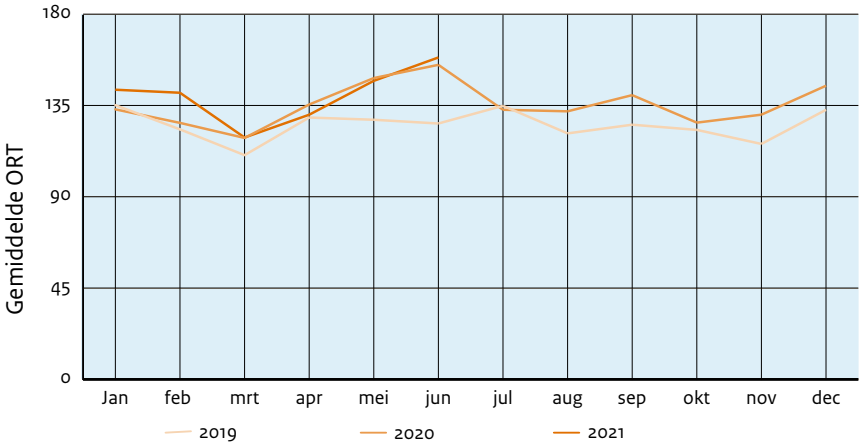

Branche	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
HZ&GC	59,40	73,19	79,64
RC	67,75	90,45	86,77
ZKH	142,83	203,89	207,36
GHZ	122,16	149,41	158,84
GGZ	112,27	132,24	140,27
VVT	146,37	168,88	170,18
JZ	61,10	67,75	64,11
SW	32,49	38,93	40,14
Totaal	**126,10**	**155,02**	**158,65**

Een toe- of afname in de gemiddelde ORT geeft aan of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. De gemiddelde ORT is het bedrag aan onregelmatigheidstoeslag dat gemiddeld per medewerker is uitbetaald in die maand (dit is het gemiddelde over alle medewerkers). ORT wordt niet altijd uitbetaald in de maand waarin de onregelmatige diensten zijn gedraaid. Bij deze data moet daarom vooral naar de trend en/of de ontwikkeling ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar gekeken worden. Hierbij moet wel in het achterhoofd worden gehouden dat de loonsverhogingen in 2020 ook doorwerken in de ORT.

In juni 2021 ligt de gemiddelde ORT in de meeste branches hoger dan in juni 2020. Uitzonderingen hierop zijn de revalidatiecentra en de jeugdzorg.

Aandeel oproepkrachten

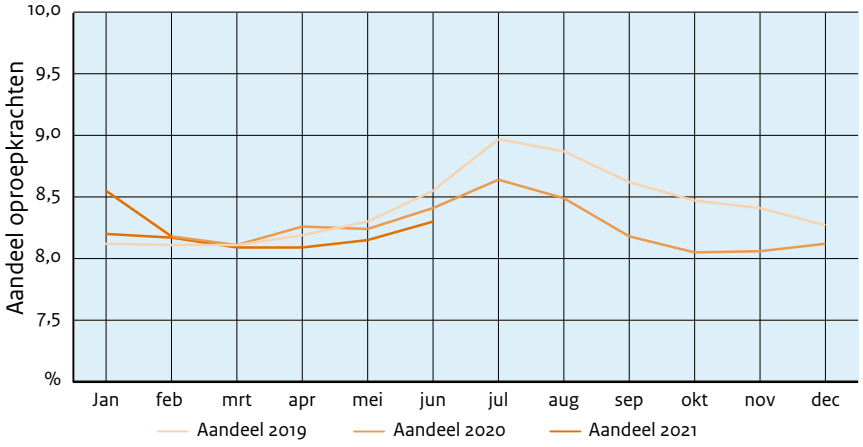

Branche	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
HZ&GC	5,4%	6,9%	6,7%
RC	4,0%	5,2%	5,4%
ZKH	5,0%	6,8%	6,7%
GHZ	8,4%	6,9%	6,6%
GGZ	2,3%	2,4%	2,3%
VVT	12,6%	11,8%	11,8%
JZ	2,0%	2,1%	2,0%
SW	5,5%	6,0%	5,5%
Totaal	**8,6%**	**8,4%**	**8,3%**

Een toe- of afname in het aandeel oproepkrachten geeft een indicatie of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. Het aandeel oproepkrachten is het aandeel werknemers met een oproepcontract dat in de betreffende maand is ingezet, ten opzichte van het totaal aantal werknemers in die maand. Het is vooral de trend die hier van belang is, daarbij ook rekening houdend met seizoenspatronen.

In juni 2021 worden iets minder oproepkrachten ingezet dan in juni 2020. Alleen in de Revalidatiecentra zijn iets meer oproepkrachten ingezet dan in juni vorig jaar en in de VVT is het aandeel gelijk gebleven.

Meldingsfrequentie en verzuimpercentage per veiligheidsregio

In het spreidingsdiagram is per veiligheidsregio te zien wat de meldingsfrequentie en het ziekteverzuimpercentage waren in juni 2021. Welk nummer bij welke regio hoort is terug te vinden in de tabel.

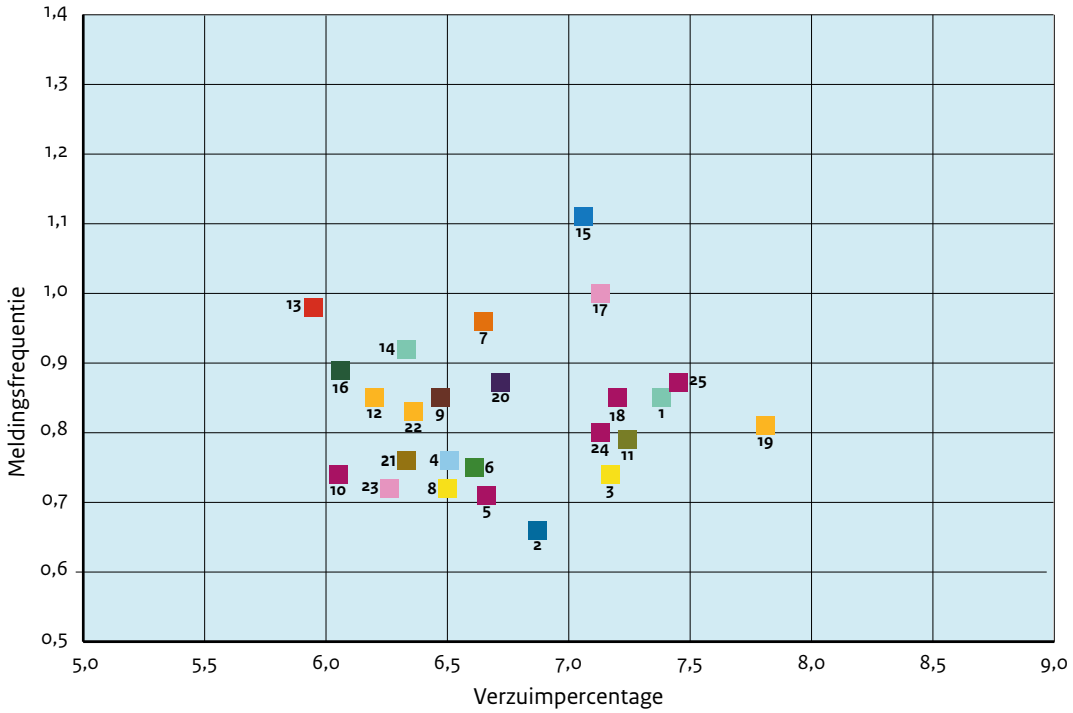

	Nummer	Veiligheidsregio
	1	Groningen
	2	Fryslân
	3	Drenthe
	4	IJsselland
	5	Twente
	6	Noord-en Oost-Gelderland
	7	Gelderland-Midden
	8	Gelderland-Zuid
	9	Utrecht
	10	Noord-Holland-Noord
	11	Zaanstreek-Waterland
	12	Kennemerland
	13	Amsterdam-Amstelland
	14	Gooi en Vechtstreek
	15	Haaglanden
	16	Hollands-Midden
	17	Rotterdam-Rijnmond
	18	Zuid-Holland-Zuid
	19	Zeeland
	20	Midden-en West-Brabant
	21	Brabant-Noord
	22	Brabant-Zuidoost
	23	Limburg-Noord
	24	Limburg-Zuid
	25	Flevoland

Kerngegevens per veiligheidsregio

In de onderstaande tabel is een aantal kerngegevens per veiligheidsregio weergegeven, voor juni 2019 (indien mogelijk), juni 2020 en juni 2021. Meer gedetailleerde informatie is te vinden op het arbeidsmarktdashboardd www.inzetzorg.arbeidsmarktinbeeld.nl.

			Verzuimpercentage		Aantal fte			Gemiddelde ORT		
	Nummer	Veiligheidsregio	Juni 2020	Juni 2021	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021	Juni 2019	Juni 2020	Juni 2021
	1	Groningen	5,83	7,38	32.985	34.028	34.218	€ 125,36	€ 148,68	€ 160,07
	2	Fryslân	5,96	6,87	30.326	30.916	31.273	€ 124,12	€ 149,03	€ 161,03
	3	Drenthe	6,47	7,17	26.339	26.619	26.738	€ 126,33	€ 153,78	€ 140,31
	4	IJsselland	5,67	6,51	26.214	26.925	27.662	€ 119,39	€ 146,78	€ 153,28
	5	Twente	6,25	6,66	28.550	29.592	30.186	€ 132,88	€ 164,27	€ 165,15
	6	Noord-en Oost-Gelderland	6,51	6,61	40.336	41.368	41.862	€ 128,73	€ 155,71	€ 164,09
	7	Gelderland-Midden	6,05	6,65	30.479	31.404	32.083	€ 123,28	€ 148,55	€ 153,09
	8	Gelderland-Zuid	6,20	6,50	29.324	30.460	30.961	€ 125,64	€ 150,20	€ 155,01
	9	Utrecht	6,20	6,47	59.328	60.981	62.252	€ 113,09	€ 140,32	€ 141,10
	10	Noord-Holland-Noord	5,07	6,05	28.656	29.186	29.665	€ 128,26	€ 161,76	€ 170,84
	11	Zaanstreek-Waterland	6,49	7,24	13.084	13.429	13.725	€ 122,59	€ 157,80	€ 156,14
	12	Kennemerland	6,02	6,20	21.812	22.222	22.787	€ 126,47	€ 172,63	€ 163,07
	13	Amsterdam-Amstelland	5,66	5,95	32.272	33.558	35.152	€ 121,37	€ 181,02	€ 152,14
	14	Gooi en Vechtstreek	4,25	6,33	9.400	9.569	9.864	€ 126,06	€ 175,28	€ 159,00
	15	Haaglanden	6,37	7,06	39.030	40.021	40.991	€ 125,90	€ 154,68	€ 159,89
	16	Hollands-Midden	5,61	6,06	38.374	39.586	40.426	€ 124,96	€ 149,71	€ 151,96
	17	Rotterdam-Rijnmond	6,07	7,13	52.851	54.605	56.086	€ 131,52	€ 159,91	€ 160,64
	18	Zuid-Holland-Zuid	6,32	7,20	20.445	21.033	21.358	€ 127,52	€ 154,36	€ 153,87
	19	Zeeland	6,29	7,81	16.885	17.365	17.436	€ 132,51	€ 158,39	€ 173,33
	20	Midden-en West-Brabant	5,93	6,72	45.468	46.968	48.028	€ 128,05	€ 150,44	€ 153,11
	21	Brabant-Noord	6,68	6,33	27.950	28.861	29.172	€ 125,13	€ 145,94	€ 153,40
	22	Brabant-Zuidoost	5,68	6,36	29.914	30.621	31.371	€ 122,34	€ 149,84	€ 165,85
	23	Limburg-Noord	6,22	6,26	23.847	24.710	25.262	€ 130,39	€ 157,94	€ 172,80
	24	Limburg-Zuid	6,56	7,13	29.418	30.700	31.432	€ 127,78	€ 156,79	€ 169,77
	25	Flevoland	6,20	7,45	16.161	16.694	17.297	€ 138,32	€ 166,26	€ 173,20

Inventarisatie knelpunten

GGD GHOR brengt wekelijks in kaart of er in de veiligheidsregio's knelpunten zijn rondom mensen, middelen of processen. Deze uitvraag betreft de V&V, Thuiszorg, Gehandicaptenzorg en GGZ.

In week 31 (de week van 2 augustus) geven vier van de 25 regio's aan dat er knelpunten zijn in de verpleeghuizen. Eén daarvan rapporteert ook een knelpunt in de thuiszorg (bron: Monitor zorgcontinuïteit week 31 2021).

Toelichting

Dataset

Deze factsheet bevat data over medewerkers met een arbeidsovereenkomst, inclusief BBL-leerlingen. ZZP'ers, vrijwilligers, mantelzorgers etc. zijn niet meegenomen in deze cijfers.

Afkortingen

ZKH	Ziekenhuizen, exclusief academische ziekenhuizen
GHZ	Gehandicaptenzorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
VVT	Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg
HZ&GC	Huisartsenzorg & gezondheidscentra (huisartsen zelf zijn alleen meegeteld als ze in een gezondheidscentrum werkzaam zijn).
RC	Revalidatiecentra
JZ	Jeugdzorg
UMC	Universitair Medisch Centra

Definities

Het verzuimpercentage geeft aan hoeveel arbeidscapaciteit er in een bepaalde periode wordt gemist. Van alle werknemers wordt elke ziekte- en dienstverbanddag in de periode vermenigvuldigd met de bij die dag behorende parttimefactor en de arbeidsongeschiktheidsfactor, waarna deze worden opgeteld. Het totaal aantal ziektedagen wordt gedeeld door het totaal aantal dienstverbanddagen en vermenigvuldigd met 100%.

De meldingsfrequentie: het aantal ziekmeldingen in een verslagperiode wordt gedeeld door het aantal werknemers in die periode. Om een vergelijking met (voortschrijdend) jaarcijfers mogelijk te maken, wordt de meldingsfrequentie van een maand altijd herleid tot een jaarcijfer, dus vermenigvuldigd met twaalf.

Onregelmatigheidstoeslag (ORT) is de toeslag die een werknemer op zijn brutoloon krijgt, wanneer deze op onregelmatige tijden moet werken.

FTE: het aantal FTE is gebaseerd op het aantal verloonde uren gedeeld door het aantal normuren. Het gaat hier om het definitief aantal verloonde uren en niet de contracturen. De normuren zijn gebaseerd op de cao-norm van de medewerker. Meestal is dit 36 uur per week, maar de norm kan ook 45 uur per week bedragen bij bijvoorbeeld medisch specialisten. In beide gevallen leidt een fulltime werkweek (van 36 of 45 uur per week) tot 1 FTE.

Relatie tot andere gegevensverzamelingen

Voor een deel van de informatie in deze factsheet zijn ook gegevens beschikbaar binnen het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). Het AZW programma doet zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek naar de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in zorg en welzijn. Er wordt o.a. op structurele wijze eenduidige informatie verzamelt door het CBS. De informatie uit het onderzoeksprogramma beslaat alle branches binnen Zorg en Welzijn en is goed vergelijkbaar, zowel onderling tussen branches als met andere sectoren. De data van AZW vormen de basis van de monitor van het actieprogramma Werken in de zorg. Voor de factsheet is gekozen voor andere, aanvullende bronnen. Hier zijn twee redenen voor. De eerste is de benodigde actualiteit van de data. De tweede is dat niet alle gebruikte gegevens ook in AZW beschikbaar zijn (o.a. gegevens naar functie en gewerkte meeruren). Vanwege het verschil in databronnen kan er verschil zitten tussen de informatie in deze factsheet en de informatie van AZW.

De data uit deze facsheet is verzorgd door

Dit is een uitgave van het
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres
Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11

www.rijksoverheid.nl

augustus 2021